

Nr 13.

Ankom till Riksdagens kansli den 1 april 1910 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning af väckt motion beträffande anordnande af
en hypoteksinrättning för kommunikationsföretag.*

I en inom Första kammaren väckt motion (nr 25), hvilken blifvit hänvisad till bankoutskottet, har herr *A. Bergström* hemställt, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att, om det visar sig i afsevärd utsträckning möjligt att utan statsmakternas direkta inblandning och stöd åstadkomma enskilda järnvägar, hvilkas anläggning och drift afpassas så, att företagen blifva ekonomiskt tryggade med inkomsten af tillgänglig trafik, Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till en hypoteksinrättning, som mot säkerhet i värdestegringar, framkallade genom kommunikationsföretag, på minst tyngande sätt och med minsta formaliteter och tidsutdräkt tillhandahölle medel för företagens tillkomst.

Till stöd för sitt ifrågavarande förslag har motionären åberopat den motivering, på hvilken samme motionär grundat ett i en annan af honom väckt motion (nr 28) framställt förslag därom, att Riksdagen skulle hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående dels vissa i sistnämnda motion omhandlade småjärnvägars betydelse för den allmänna ekonomiska utvecklingen, dels ock i sammanhang därmed möjligheten att utan statsmakternas direkta inblandning och stöd åstadkomma enskilda järnvägar, hvilkas anläggning och drift afpassades så, att företagen blefve ekonomiskt tryggade med inkomsten af tillgänglig trafik.

Den senare motionen har hänvisats till behandling af Första kammarens första tillfälliga utskott, hvilket i däröfver afgifvet utlåtande nr 2 hemställt, att Första kammaren för sin del måtte besluta, att

Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t behagade anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta den i kungl. brefvet af den 20 november 1908 anbefallda utredning jämväl omfatta de i motionen afsedda järnvägarna med 0.6 meters spårvidd och möjligast enkla utrustning.

Denna hemställan har af Första kammaren bifallits den 9 nästlidne mars. Den utredning, som af motionären föreslagits, har sålunda begränsats till att gälla endast de af tillfälliga utskottet angifna järnvägarna, hvaremot den mera omfattande frågan om möjligheten att utan statsunderstöd åstadkomma ekonomiskt bärkraftiga enskilda järnvägar icke synes vara inbegripen i Första kammarens beslut.

*Utskottets
yttrande.*

Hvad angår det i nu ifrågavarande motion nr 25 framställda yrkandet, att under viss förutsättning förslag till en särskild hypoteksinrättning för kommunikationsföretag skulle utarbetas och framläggas för Riksdagen, torde det icke tillkomma bankoutskottet att yttra sig beträffande den förutsättning, hvarunder sistnämnda förslag borde åvägbringas. Denna förutsättning ingår nämligen, såsom af det ofvan anförda inhämtas, i förenämnda motion nr 28, öfver hvilken Riksdagen lär komma att i annat sammanhang besluta.

Vid detta förhållande och då det ingalunda kan vara lämpligt att vidtaga någon förberedande åtgärd för en hypoteksinrättning till befordrande af ett ändamål, hvars beskaffenhet är helt och hållet outredd, får utskottet hemställa,

att herr Bergströms förevarande motion icke må till någon åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1910.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. von SCHWERIN.